



MINISTARSTVO ZDRAVLJA



INSTITUCIJSKA SKRB ZA STARE I NEMOĆNE OSOBE U RH (stvarno stanje i potrebe te normativni okviri)

pomoćnik ministra zdravlja
mr. Ivo Afrić, dipl.iur.
Opatija, 05. listopada 2012.

- U ukupnoj populaciji stanovništva u RH kontinuirani je trend porasta udjela starijih ljudi (65+)
- Od toga najbrže je rastuća populacija u dobi 85 i više godina
- U 2001. g. ljudi u dubokoj starosti (85 i više god.) bilo je čak 6,14% u ukupnom pučanstvu RH
- Slijedom ovakvih trendova drži se da bi se populacija ove dobi do 2025. g. mogla povećati **čak 12x**

- Osnovni demografski pokazatelj udjela starenja pučanstva je “indeks starenja” –pokazuje udio starijih osoba 60+ u odnosu na broj osoba od 0-19 god.
- Granična vrijednost (kritična) ovog pokazatelja je 40%, kada se smatra da stanovništvo ulazi u proces starenja
- Indeks starenja hrvatskog pučanstva u 2005. g. iznosi 99,6 i više je od dvostruko veći od granične vrijednosti
- Po tome Hrvatska zauzima četvrto mjesto u Europi s vrlo starom populacijom

- Osnovni problem stare populacije je pojava **SINDROM 4-N** (nepokretnost, nestabilnost, nesamostalnost i inkontinentnost)
- U tim okolnostima javlja se snažna potreba za institucijskom skrbi
- Prema recentnom stanju u institucijskoj skrbi nalazi se svega 20% pokretnih i samostalnih, a 80% sa nekim od svojstava 4N
- Osnovni problem je potreba za zdravstvenom njegoj koja se daleko teže ostvaruje u uvjetima izvan institucijske skrbi
- Udio pacijenata u bolnicama sa 65+ zauzima oko 36% BOD u odnosu na cca. 7.000.000 BOD koji se ostvaruju u hrvatskim bolnicama

Sada u Hrvatskoj postoji **226 domova** za stare i nemoćne osobe i to:

- ❖ 3 državna doma (171 korisnika ukupno)
- ❖ 45 županijskih domova (10 800 korisnika ukupno)
- ❖ 178 domova drugih osnivača (5 200 korisnika ukupno)

- 204 obiteljska doma (nema podataka o broju korisnika)
- 799 udomiteljskih obitelji (cca. 1716 korisnika)

UKUPNO cca. 19 900 korisnika

- Europski prosjek kapaciteta institucionalnog smještaja je 5% od ukupnog broja stanovništva starijih od 65 godina
- U Hrvatskoj taj prosjek iznosi nešto više od 2%
- Za ostvarenje EU prosjeka nedostaje približno 22 000 ležajeva

Normativna regulativa u području institucijskog smještaja starijih i nemoćnih u RH

Zakon o socijalnoj skrbi (NN 33/2012)

Dom socijalne skrbi mogu osnovati:

- ❖ Jedinica područne (regionalne) uprave
- ❖ Jedinica lokalne samouprave
- ❖ Vjerska zajednica
- ❖ Trgovačko društvo
- ❖ Udruge
- ❖ Domaća i strana pravna i fizička osoba



Ovaj Zakon nije osnažio važenje Pravilnika o mjerilima za razvrstavanje domova za starije i nemoćne osobe (NN121/2000) te je taj akt prestao važiti

Ostao je na snazi Pravilnik o načinu pružanja usluga obiteljskog doma te uvjetima prostora, opreme, stručnih i drugih radnika (NN 52/10)

Pravilnik o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući (NN 64/2009)

Članak 14.

- Skrb izvan vlastite obitelji može se pružati u jednoj ili više građevina koje udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Pravilnikom, a u jednoj građevini ne može biti smješteno više od 200 korisnika
- U jednoj građevini mogu se pružati usluge samo jednoj vrsti korisnika, a iznimno za dvije vrste korisnika, ako se građevina može podijeliti na način da se svakoj vrsti korisnika osigurava zaseban prostor za stanovanje, dnevni boravak, prostorije za blagovanje, održavanje osobne higijene i sanitarni čvor.

Članak 15.

- Lokacija građevine u kojoj se pružaju usluge skrbi izvan vlastite obitelji, treba biti u naselju ili njegovoj blizini da omogućava korištenje usluga ustanova odgoja i obrazovanja, zdravstva i drugih djelatnosti, u skladu s potrebama korisnika, i prometnu vezu s naseljem.

Članak 82.

- Dom za starije i nemoćne osobe pruža usluge skrbi izvan vlastite obitelji starijoj te nemoćnoj osobi kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju i nemoći prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe
- Dom za starije i nemoćne osobe može pružati usluge skrbi izvan vlastite obitelji za osobe oboljele od Alzheimerove demencije i drugih demencija

Članak 83.

- Dom za starije i nemoćne osobe može pružati sve oblike smještaja, boravka te organiziranog stanovanja
- Usluge smještaja za osobe oboljele od Alzheimerove demencije i drugih demencija ovisno o stadiju bolesti dom pruža u zasebnim stambenim jedinicama (srednji/srednje teški stadij bolesti) i u jedinici za pojačanu njegu (terminalni stadij bolesti)
- Dom za starije i nemoćne osobe može pružati i druge programe u lokalnoj sredini u cilju poboljšanja kvalitete života starijih i nemoćnih osoba

MJERILA DOMA ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE (1)

Smještaj za 50 i više korisnika		
VRSTA USLUGE	POTREBNI RADNICI	MJERILO
Briga o zdravlju i njega, prijevoz i pratnja – nepokretni i teško pokretni korisnici	*stručni studij sestrinstva – srednjoškolsko obrazovanje za medicinske sestre – završena osnovna škola i tečaj za njegu	1 do 100 korisnika 6 na 50 korisnika 10 na 50 korisnika
– korisnici s djelomičnim poteškoćama u održavanju osobne higijene (stambeni dio)	– završena osnovna škola i tečaj za njegu	1 na 160 sati pruženih usluga
Fizikalna terapija (<i>samo za korisnike kojima nije kontraindicirana fizikalna terapija</i>)	– srednjoškolsko obrazovanje za fizioterapeuta	1 na 50 korisnika
Usluge socijalnog rada i organiziranog provođenja slobodnog vremena	– diplomski sveučilišni studij socijalnog rada	1 na 100 korisnika
Usluge radnih aktivnosti i psihosocijalne rehabilitacije	– stručni studij radne terapije ili diplomski sveučilišni studij socijalnog rada	1 na 100 korisnika
Skrb tijekom noći	(smjenskim radom radnika koji pružaju usluge brige o zdravlju i njege)	

* Ukoliko dom ili druga pravna osoba pruža usluge na više lokacija za svaku lokaciju treba osigurati 1 radnika stručnog studija sestrinstva

MJERILA DOMA ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE (2)

Smještaj do 50 korisnika		
VRSTA USLUGE	POTREBNI RADNICI	MJERILO
**Briga o zdravlju i njega, prijevoz i pratnja – nepokretni i teško pokretni korisnici	– stručni studij sestrinstva – srednjoškolsko obrazovanje za medicinske sestre – završena osnovna škola i tečaj za njegu	1 na ukupan broj korisnika 6 na 50 korisnika 10 na 50 korisnika
Fizikalna terapija (<i>samo za korisnike kojima nije kontraindicirana fizikalna terapija</i>)	– srednjoškolsko obrazovanje za fizioterapeuta	1 na 50 korisnika
Usluge socijalnog rada, radnih aktivnosti i organiziranog provođenja slobodnog vremena	– diplomski sveučilišni studij socijalnog rada	1 do 50 korisnika
Skrb tijekom noći	(smjenskim radom radnika koji pružaju usluge brige o zdravlju i njege)	

** Ukoliko je broj korisnika manji od 25 potrebno je osigurati razmjerni broj radnika koji pružaju usluge brige o zdravlju i njege

E-QALIN® sustav upravljanja kvalitetom na području socijalne skrbi

- **E-Qalin®** = Europska kvaliteta – unaprjeđenje inovacijskog učenja u domovima za starije i nemoćne osobe
(*eng. European quality - improving innovative learning in residential care homes for the elderly*)
- Cilj projekta (2004 - 2007) bio je razviti europski sustav upravljanja kvalitetom usmjeren na potrebe domova za starije i nemoćne osobe fokusiran na korisnike, njihove obitelji i skrbnike te zaposlenike



Zahvaljujem na pažnji